

Vergadering: 2 december 2014
Agendanummer: 11
Status: Besluitvormend
Portefeuillehouder: Marc Verschuren
Behandelend ambtenaar Tina Bollin, 0595-447776, Lennart Top 0595-447716
E-mail: gemeente@winsum.nl (t.a.v. Tina Bollin en Lennart Top)

Aan de gemeenteraad,

Onderwerp:

Beleidsplan jeugdhulp BMWWE 2015-2018, Verordening jeugdhulp gemeente Winsum, Wmo beleid 2015-2018 BMWWE en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Winsum 2015

Voorgestelde besluit:

- Het beleidsplan jeugdhulp BMWWE 2015-2018 en de Verordening jeugdhulp gemeente Winsum 2015 vast te stellen.
- Het Wmo Beleid 2015-2018 BMWWE en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Winsum 2015 vast te stellen.

Inleiding:

Op 1 januari 2015 krijgen gemeenten extra verantwoordelijkheden door de decentralisatie van taken door de rijksoverheid. Deze verantwoordelijkheden hebben betrekking op de drie gebieden: jeugdzorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de participatiewet, de zogenaamde drie decentralisaties (3D). Deze decentralisaties gaan gepaard met flinke kortingen op het budget. De combinatie van nieuwe taken en forse bezuinigingen stelt de gemeenten voor een enorme opgave.

De gemeenten Bedum, De Marne, Winsum en Eemsum (de BMWWE-gemeenten) zijn zich gezamenlijk aan het voorbereiden op deze decentralisaties. De gemeenten gaan met de nieuwe taken een breed palet aan zorg en ondersteuning bieden, waardoor hulp en ondersteuning beter afgestemd kan worden op wat mensen nodig hebben.

Het beleidsplan Wmo 2015-2018 en de verordening Wmo 2015, evenals het beleidsplan jeugdhulp BMWWE 2015-2018 en de verordening jeugdhulp, worden nu aan de gemeenteraden ter vaststelling aangeboden.

Eerdere besluitvorming

Begin 2014 hebben de vier gemeenten hun visie op het sociale domein en de Startnota 3D BMW opgesteld. Hierin staan de uitgangspunten voor de decentralisaties en wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe de BMW-gemeenten aan de organisatie en implementatie van de decentralisaties in het sociaal domein verder vorm en inhoud willen geven. Het visiedocument en de Startnota zijn begin 2014 aan de vier gemeenteraden aangeboden. De gemeenteraad van Winsum heeft deze nota's op 11 maart 2014 vastgesteld.

In het kader van de te leveren zorgcontinuïteit voor het overgangsjaar 2015 hebben alle Groninger gemeenten eind 2013 afspraken gemaakt met de jeugdzorgaanbieders. Deze afspraken zijn vastgelegd in het Regionaal Transitiearrangement (RTA) dat de gemeenteraad van Winsum op 21 januari 2014 heeft vastgesteld.

In het kader van de te leveren zorgcontinuïteit Wmo voor het overgangsjaar 2015 hebben 22 Groninger gemeenten eind september 2014 afspraken gemaakt met de zorgaanbieders. Deze afspraken zijn vastgelegd in een continuïteitsarrangement. De gemeenteraad van Winsum heeft hierover op 19 juni 2014 besloten.

Beleid Jeugdhulp en Wmo: verandering vraagt ruimte

Middels dit voorstel wordt u gevraagd om een besluit te nemen over de uitvoering van de nieuwe Jeugdwet en de Wmo in Winsum. De beleidsplannen geven inzicht in wat we willen doen en hoe we dit willen gaan aanpakken. Op 1 januari 2015 willen de gemeenten transitieproof zijn. Dat betekent dat we klaar zijn om cliënten te ontvangen en passende ondersteuning te bieden. De transformatie (het proces van verandering) gaat echter meer tijd in beslag nemen. De veranderingen beginnen pas in 2015. Dat betekent dat we nog een hoop moeten uitzoeken, dat we moeten leren, evalueren en bijsturen. Dit willen we in 2015 doorlopend doen.

Het college vraagt aan de raad nu de ruimte om ondersteuning anders te benaderen. We zullen in de komende jaren nieuwe inzichten opdoen en naar aanleiding daarvan het beleid bijstellen. Dit ziet u ook terug in de manier waarop de verordeningen zijn opgesteld. De verordeningen zijn op hoofdlijnen, waarbij het college de ruimte krijgt om zaken verder uit te werken en vast te leggen in beleidsregels. Zo kan het college het komende jaar het beleid eenvoudig bijstellen, mocht de noodzaak hiertoe uit de evaluatie van de verordeningen en het continue monitoring van de uitvoering blijken.

We vragen u om de voorliggende stukken op deze manier te benaderen. Ze geven richting, maar nog niet alle antwoorden. Een andere kijk op zorg en ondersteuning vraagt om een zorgvuldig proces. Daarom willen we ons nu niet haasten, maar de tijd nemen om veranderingen in één keer goed te implementeren.

Wettelijk- of beleidskader:

Nieuwe jeugdwet

Wmo 2015

Probleem:Verbinding beleidsterreinen Sociaal domein

Gemeenten krijgen verantwoordelijkheid voor drie nieuwe taken in het sociale domein; Jeugdzorg, de Wmo en de participatiewet. De gedachte is dat gemeenten ondersteuning aan burgers efficiënter en kwalitatief beter kunnen organiseren. Er liggen belangrijke verbindingen tussen de beleidsterreinen. De gemeenten hebben de opdracht om de verbindingen zichtbaar te maken en integraal naar ondersteuningsvragen te kijken. Hierbij kan gedacht worden aan het ontwikkelen van een goede methodiek om vorm te geven aan 1 gezin, 1 ondersteuningsplan.

Daarnaast hebben we te maken met veel samenwerkingspartners. We hebben samen met het onderwijs de plicht om te zorgen voor een goede verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp (op basis van de wet op het passend onderwijs). Maar we moeten ook samenwerken met andere partners zoals; huisartsen, de GGD, politie, woningbouwvereniging maar ook met burgers en burgerinitiatieven. Samen met deze partners moeten we invulling geven aan de nieuwe taken.

Jeugdhulp

Gemeenten zijn al een aantal jaren verantwoordelijk voor lokaal preventief jeugdbeleid. Met de decentralisatie van de jeugdzorg krijgen gemeenten de verantwoordelijkheid voor alle vormen van jeugdhulp (inclusief jeugdreclassering en jeugdbescherming). De gemeenten worden ook verantwoordelijk voor alle zwaardere vormen van jeugdhulp. De nieuwe taken voor de gemeenten bestaan uit ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedproblemen, psychische problemen en stoornissen, de uitvoering van kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering en de adviseringen en verwerking van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Een belangrijke doelstelling van de nieuwe Jeugdwet is het ontzorgen, normaliseren en niet onnodig medicaliseren. Jeugdhulp moet snel en op maat worden ingezet- dicht bij huis- om zo het beroep op gespecialiseerde zorg te verminderen. Dit vraagt om een goede samenwerking rond gezinnen: 1- gezin, 1- plan, 1- regisseur onder andere door het ontschotten van budgetten.

De wijziging in de jeugdzorg is bedoeld om meer in te zetten op preventie, eigen verantwoordelijkheid en op het benutten van eigen kracht en het sociale netwerk van kinderen en hun ouders zodat er minder zware zorg nodig is. Het gaat er om kinderen en jongeren naar vermogen mee te laten doen. De kansen van kinderen en hun opvoeders staan centraal en niet langer de problemen. Investeren in de eigen kracht van gezinnen is de komende jaren een prioriteit voor de BMW regio.

Met de Jeugdwet wordt het wettelijk recht op zorg vervangen door een jeugdhulpplicht voor gemeenten. Deze jeugdhulpplicht houdt in dat indien een jeugdige hulp nodig heeft, een gemeente deze hulp moet bieden.

Gemeenten krijgen samen met het onderwijs de plicht om te zorgen voor een goede verbinding tussen het onderwijs en de jeugdhulp (op basis van de wet op het passend onderwijs). Passend onderwijs betekent dat scholen een passende onderwijsplek moeten zoeken voor kinderen die dit nodig hebben. Dit biedt kansen om de uitvoering zo dicht mogelijk bij de jeugdige te laten plaatsvinden.

Samenwerking Groninger gemeenten en instellingen

Om te voldoen aan wettelijke voorschriften en om een kwalitatief hoogwaardige zorginfrastructuur te realiseren, is samenwerking met de overige Groninger gemeenten nodig. De Groninger gemeenten hebben gezamenlijk een model opgesteld voor het nieuwe jeugdstelsel, het Groningen Functioneel Model (GFM). Het GFM biedt het kader voor de transitie en transformatie van de jeugdhulp. De gemeenten en instellingen pakken deze transitie en transformatie gezamenlijk op. Deze samenwerking maakt het mogelijk om de jeugdhulp te continueren, de infrastructuur te waarborgen en de frictiekosten als gevolg van de transitie te beperken. Hierover zijn in het RTA afspraken vastgelegd. Het RTA wordt gebruikt om tot 2018 met de aanbieders en de gebruikers toe te groeien naar een nieuw gemeentelijk aangestuurd jeugdstelsel.

Het CJG als gemeentelijke toegang tot jeugdhulp

In de BMW regio blijft de structuur van het Centrum voor Jeugd en Gezin Noord Groningen (CJG) de basis voor de gedecentraliseerde jeugdzorg. Het CJG Noord Groningen werd in 2010 gerealiseerd en bestaat momenteel uit de kernpartners Jeugdgezondheidszorg, Jongerenwerk Barkema & de Haan, MJD, SW&D, MEE Groningen en (tot eind 2014) BJZ¹. Het CJG Noord Groningen krijgt een belangrijke rol in de signalering en preventie, het leveren van basisondersteuning, casemanagement en in het doorgeleiden naar intensieve zorg.

Ook huisartsen, praktijkondersteuners, het onderwijs en voorschoolse voorzieningen zijn belangrijk voor de tijdige signalering van problemen bij jongeren en hun ouders. Het is belangrijk dat er een goede verbinding is tussen het CJG Noord Groningen en deze partijen.

Op wat langere termijn werken de BMW gemeenten toe naar één integrale toegang voor alle ondersteuningsvragen van inwoners. Het CJG wordt op deze manier door ontwikkeld tot een samenwerkingsnetwerk voor alle basisondersteuning.

¹ De deskundigheid van BJZ blijft na 2015 wel behouden in het CJG. De GGD neemt de BJZ-medewerkers in dienst en plaatst deze decentraal in de regio's in de CJGs.

Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (afgekort: Wmo)

Op 1 januari 2015 treedt de nieuwe Wmo 2015 in werking. Hiermee vervalt de huidige Wmo 2007.

Met de Wmo 2015 krijgen de gemeenten de verantwoordelijkheid voor de georganiseerde ondersteuning van de zelfredzaamheid en participatie van personen met een beperking, chronische psychische of psychosociale problemen. Hierbij zijn belangrijke uitgangspunten het organiseren van zorg en ondersteuning dichterbij de burger, het meer benutten van de eigen kracht en het sociale netwerk van burgers en het zoveel en zolang mogelijk thuis ontvangen van die zorg en ondersteuning.

Om invulling te kunnen geven aan deze nieuwe taken hebben de BMWG gemeenten na overleg met verschillende betrokken partijen het model Wmo 2015 ontwikkeld. Hierin is de toegang tot en de ondersteuning aan de hand van drie niveaus vorm gegeven. De drie niveaus zijn:

1. Het dagelijks leven:
Het gaat hierbij om het 'leven van alle dag' en om de burger en zijn sociale netwerk. De BMWG gemeenten willen bereiken dat mensen steeds meer op elkaar kunnen terugvallen.
2. Algemene voorzieningen:
Voor veelvoorkomende ondersteuningsvragen worden algemene voorzieningen die voor iedereen beschikbaar zijn ontwikkeld.
3. Maatwerkvoorzieningen:
Niet alle inwoners redden het (helemaal) zelfstandig en hebben individuele ondersteuning nodig. Hiervoor worden zogenoemde maatwerkvoorzieningen ontwikkeld. Het kan hierbij gaan om een hulpmiddel, maar ook om professionele ondersteuning. Bij deze maatwerkvoorziening wordt altijd de keuze tussen Zorg in Natura (afgekort: ZIN) en Persoonsgebonden Budget (afgekort: PGB) geboden.

De gemeente is verantwoordelijk voor het organiseren van een laagdrempelige toegang tot ondersteuning. De toegang tot ondersteuning bestaat uit een netwerkorganisatie van professionals. De ondersteuning dient snel en efficiënt en dicht bij de burger te worden ingezet. Verder zijn er onafhankelijke cliëntondersteuners die inwoners kunnen helpen bij het formuleren van hun ondersteuningsvraag.

In de nieuwe wet is voor bestaande cliënten een overgangsrecht opgenomen. Dit overgangsrecht houdt in dat cliënten die op 1 januari 2015 een geldige indicatie hebben hun zorg en ondersteuning behouden tot de einddatum van deze indicatie, maar uiterlijk tot 31 december 2015.

De BMWWE gemeenten werken samen met de andere gemeenten in de Provincie Groningen om de continuïteit van de ZIN te borgen binnen het zogenaamde continuïteitsarrangement. In dit arrangement is niet alleen de continuïteit van zorg voor bestaande cliënten geregeld, maar ook voor nieuwe cliënten die zich vanaf 1 januari 2015 tot de BMWWE gemeenten wenden voor maatschappelijke ondersteuning. Uitgaande van het arrangement zijn zorgaanbieders gevraagd mee te werken aan de transitie van de zorg.

Opgemerkt wordt dat het continuïteitsarrangement alleen betrekking heeft op het deel ZIN.

Pgb houders houden recht op ondersteuning tot 31 december 2015, tenzij hun indicatie in de loop van 2015 afloopt. Dat betekent dat we met alle cliënten individueel in gesprek moeten om te kijken of de ondersteuningsvraag andere kan worden ingevuld.

De BMWWE gemeenten zijn zich ervan bewust dat de inwoners met veel veranderingen te maken krijgen met als mogelijk gevolg een opeenstapeling van effecten. De BMWWE gemeenten willen voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen. Daarom zal voor noodhulp worden gezorgd. Dit betekent dat wanneer direct ondersteuning nodig is, deze direct kan worden ingezet. De Wmo-loketten van de BMWWE gemeenten blijven de laagdrempelige toegang tot maatschappelijke ondersteuning.

We hebben al een heleboel voorzieningen. Voor een aantal gaat het om lopende contracten die we niet direct zullen wijzingen. Dat wil zeggen dat bijvoorbeeld het algemeen maatschappelijk werk, mantelzorg en vrijwilligersondersteuning in 2015 in de huidige vorm zullen blijven bestaan.

Verder dient de ondersteuning van goede kwaliteit te zijn en in veilige omstandigheden en tijdig te worden geleverd. Door de VNG worden verschillende aspecten van de kwaliteit nader uitgewerkt. Hierbij kan gedacht worden aan: inspectie, toezicht, prestatiemeting, klachtrecht en vertrouwenswerk.

De BMWWE gemeenten wachten deze nadere uitwerking af.

De BMWWE gemeenten gaan kwantitatieve en kwalitatieve prestatieafspraken met de gecontracteerde zorgaanbieders monitoren. Ook worden periodiek tevredenheidsonderzoeken uitgevoerd.

Een randvoorwaarde voor het aanbieden van een integrale dienstverlening in het kader van de decentralisaties is het kunnen delen van gegevens. Hierbij is het van belang dat inwoners erop moeten kunnen vertrouwen dat de BMWWE gemeenten zorgvuldig en op transparante wijze omgaan met persoonsgegevens wanneer zij bepaalde zorg of dienstverlening ontvangen. De privacy risico's voor de inwoners moeten hierbij worden geminimaliseerd. Met betrekking tot gegevensbeveiliging is het uitgangspunt dat de gegevensuitwisseling tenminste voldoet aan de Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten.

Kaders Wmo 2015

De volgende kaders staan beschreven in het Wmo Beleid 2015-2018 BMWÉ

- Model Wmo 2015 vormt de basis waarop de toegang tot de ondersteuning vorm en inhoud krijgt;
- Bestaande voorzieningen zoals bijvoorbeeld het algemeen maatschappelijk werk, mantelzorg en vrijwilligersondersteuning behouden in 2015 hun huidige vorm;
- Voorkomen dat inwoners tussen wal en schip vallen;
- Ondersteuning voor mensen organiseren in samenhang; één gezin, één plan, één regisseur;
- Zorgen voor een passend aanbod van ondersteuning voor cliënten
- Ondersteuning wordt van goede kwaliteit en in veilige omstandigheden en tijdig geleverd;
- Minimaliseren van privacy risico's voor inwoners;
- De continuïteit en de kwaliteit van zorg mogen onder het geheel van transitie, transformatie en bezuinigingen niet in het geding komen.

Eigen bijdrage Wmo

Het onderwerp eigen bijdrage is twee keer in de gemeenteraad van Winsum behandeld. Daarbij zijn verschillende scenario's voorgelegd. De scenario's zijn inmiddels achterhaald door de komst van de decentralisaties en de Wmo 2015. In het Wmo beleidsplan en de verordening is opgenomen dat we een eigen bijdrage gaan vragen. We doen dit om de volgende redenen:

1. De eigen bijdrage benadrukt de eigen (financiële) verantwoordelijkheid van de cliënt
2. Voorzetting van beleid; we vragen nu al een eigen bijdrage voor HH, dat willen we voor andere voorzieningen ook gaan doen.
3. De eigen bijdrage draagt bij aan betaalbaarheid van zorg en ondersteuning (dat is een noodzaak met het oog op tekorten in het sociaal domein)
4. Financiële ruimte in de Wmo wordt optimaal benut; de wetgever gaat er in de "Wmo-uitkering" naar gemeenten van uit dat gemeenten de ruimte om een eigen bijdrage te vragen optimaal benutten
5. We streven naar uniform Wmo beleid in de BMWÉ gemeenten

In voorgaande behandeling van de eigen bijdrage door de raad, waren er zorgen over de betaalbaarheid van ondersteuning door de meest kwetsbare groep. In het Wmo beleidsplan is opgenomen dat we er naar streven om de doelgroep tot 120% van sociaal minimum te ontsien. De mogelijkheden om dat te doen liggen in de uitvoering van het minimebeleid en niet in de Wmo. Op dit moment hebben we in Winsum 2 regelingen. Individuele bijzondere bijstand (120%) en een collectieve zorgverzekering (110%). Er volgt op korte termijn een collegevoorstel over het een aanpassing in beleid rondom de collectieve ziektekostenverzekering in BMWÉ verband.

Persoonsgebonden budgetten

In de nieuwe Jeugdwet en Wmo 2015 zijn bepalingen opgenomen over het persoonsgebonden budget. Zo worden gemeenten verplicht om de mogelijkheid van het PGB te creëren. In tegenstelling tot de Wmo wordt in de Jeugdwet gesteld dat de algemene kwaliteitseisen voor zorg geleverd door een jeugdhulpaanbieder ook gelden voor het PGB. Binnen de wettelijke kaders hebben gemeenten mogelijkheden om eigen keuzes met betrekking tot de PGB's te maken.

Uitgangspunt van de BMW-gemeenten is een uniform PGB beleid voor jeugdhulp en Wmo. Dit zorgt voor een soepele overgang van een jeugd- PGB naar een Wmo- PGB wanneer cliënten meerderjarig worden. Het PGB-beleid voor de BMW-gemeenten is opgenomen in de beleidsplannen jeugdhulp en Wmo.

Het PGB is naast gecontracteerde zorg (zorg in natura, ZIN) een instrument om tot individueel maatwerk te komen en om mensen zoveel mogelijk regie over hun eigen leven te geven. Het PGB vergroot de keuzevrijheid van burgers.

De BMW-gemeenten verstrekken in principe ondersteuning aan burgers in de vorm van zorg in natura. Maatwerk kan er om vragen dat de ondersteuning wordt verleend in de vorm van een PGB. Voor zorg die in redelijkheid verwacht mag worden van het eigen netwerk (eigen kracht) wordt geen PGB verstrekt. Het PGB wordt toegewezen op basis van een intensief persoonlijk klantcontact. Maatwerk is hierbij het uitgangspunt.

Voor inwoners die een pgb ontvangen wordt per 2015 het trekkingsrecht ingevoerd. Dit betekent een wijziging in de uitbetaling. Voortaan wordt het budget beheerd door de Sociale Verzekeringsbank

De hoogte van en eventuele differentiatie binnen de tarieven mogen gemeenten zelf bepalen. Het tarief moet wel toereikend zijn om de zorg en ondersteuning in te kopen. De BMW-gemeenten willen in het overgangsjaar 2015 de PGB-tarieven koppelen aan de ZIN-tarieven waarbij geldt dat het PGB budget in redelijkheid toereikend moet zijn en de cliënt in staat moet zijn om te wennen aan mogelijk lagere tarieven na 2015. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels die later dit jaar aan de colleges B&W ter vaststelling worden aangeboden.

Mogelijke maatregelen/oplossing:

Beleidsplan jeugdhulp, Wmo-beleid en verordeningen

In de beleidsplannen jeugdhulp en Wmo staat wat de BMW-gemeenten in de komende jaren willen bereiken, hoe we dit organiseren en met wie. Daarnaast is er aandacht voor kwaliteit, financiën en monitoring. In het beleidsplan jeugdhulp is in de bijlage het uitvoeringsplan voor 2015 opgenomen. Hierin staan de opgaven voor 2015 met betrekking tot jeugdhulp.

De verordeningen gaan over de voorwaarden en de manier waarop de gemeenten individuele en maatwerkvoorzieningen en ondersteuning kunnen toewijzen. Dit wordt verder uitgewerkt in de beleidsregels die later dit jaar aan de colleges B&W worden aangeboden.

De gemeenten werken intensief samen met de kernpartners van het CJG Noord Groningen bij de vormgeving en de implementatie van het nieuwe jeugdbeleid. De kernpartners van het CJG hebben daarom meegelezen en input geleverd voor het beleidsplan.

Advies Wmo-adviesraden

De (WMO-)adviesraden van de gemeenten zijn betrokken geweest bij het opstellen van de beleidsplannen. De adviesraden hebben de gelegenheid gehad al tijdens het proces van schrijven input te leveren voor het conceptplan. Het laatste concept is aan de adviesraden voorgelegd voor een formeel advies.

Voor het jeugdbeleid hebben de Wmo-adviesraden van Winsum en Eemsmond een advies ingediend, voor het Wmo-beleid de Wmo-adviesraden van Bedum, Winsum en Eemsmond. De adviesraden van de Marne hebben hun advies mondeling gegeven. De adviezen zijn als bijlage toegevoegd, inclusief de reactie op deze adviezen.

Juridische aspecten

Inspraakprocedure

De Jeugdwet schrijft voor dat op het beleidsplan en de verordening inspraak overeenkomstig de lokale inspraakverordening moet plaatsvinden. Op basis van onze inspraakverordening moeten het ontwerpbeleid en de ontwerpverordening zes weken ter inzage worden gelegd. Gedurende die termijn kan iedereen reageren op de ontwerpen.

Het beleidsplan en de verordening moeten echter uiterlijk op 1 januari 2015 in werking zijn getreden. Er is geen tijd voor een reguliere inspraakprocedure.

De inspraakverordening biedt het college B&W echter, in artikel 4, lid 2, de mogelijkheid om voor een of meer beleidsvoornemens een andere inspraakprocedure vast te stellen. Het college heeft van deze ruimte in de inspraakverordening gebruik gemaakt en heeft afgeweken van de reguliere inspraakprocedure. Na het collegebesluit zijn het beleidsplan en de verordening aangeboden aan de raad. Gelijktijdig is de inspraakprocedure gestart. Als een inspraakreactie daartoe aanleiding geeft, wijzigt het beleid of de verordening. Gemeente Winsum heeft geen zienswijzen ontvangen.

Financiële consequenties

De decentralisaties gaan gepaard met een toevoeging van financiële middelen aan het gemeentefonds. In eerste instantie zou hiervoor het Deelfonds Sociaal domein worden ingesteld. Aanleiding voor de instelling van deze bijzondere uitkeringsvariant binnen het gemeentefonds was de aan de decentralisaties verbonden tijdelijke bestedingsvoorwaarde.

Mede naar aanleiding van kanttekeningen van de Algemene Rekenkamer is het kabinet in september 2014 gekomen tot een nieuwe afweging waarbij besloten is dat de tijdelijke bestedingsvoorwaarde kan vervallen. Het laten vervallen van de bestedingsvoorwaarde heeft consequenties voor de uitkeringsvorm. Er komt nu geen deelfonds Sociaal domein maar een integratie-uitkering Sociaal domein. De middelen voor de 3 decentralisaties worden vanaf 2015 voor drie jaar verstrekt via één integratie-uitkering en blijven apart zichtbaar in de gemeentefonds uitkering. De integratie-uitkering Sociaal domein bestaat uit de middelen die per 2015 voor de Wmo 2015 en voor jeugd naar gemeenten gaan en uit het participatiebudget zoals dat per 2015 voor de Participatiewet beschikbaar komt. Gemeenten mogen de middelen vrij besteden. Gemeenten leggen uitsluitend aan de gemeenteraad verantwoording af over de besteding van middelen.

Jeugd

De verdeling van het beschikbare budget Jeugdwet voor 2015 vindt plaats op basis van historische gegevens over het gebruik van jeugdhulp op gemeentelijk niveau. In 2016 wordt een objectief verdeelmodel ingevoerd dat december 2014 gereed is. De gemeenten worden dan geïnformeerd over de budgetten voor 2016.

De Groninger gemeenten en de organisaties voor Jeugdzorg hebben met het RTA afspraken gemaakt over de besteding van de budgetten die de gemeenten ontvangen voor de jaren 2015, 2016 en 2017.

Gezien deze afspraken in het RTA is het uitgangspunt dat er van de te ontvangen rijksmiddelen voor jeugdzorg voor de jaren 2015, 2016 en 2017 geen overheveling plaatsvindt naar de andere decentralisaties binnen het Sociaal Domein.

Vanuit het RTA voor jeugd zijn de volgende afspraken gemaakt:

Tabel 1.1:

RTA verdeling budgetten Jeugdwet						
bron mei-circulaire 2014		totaal budget				
		begroting vws	awbz-jeugd	zvw		
Bedum	€ 2.354.812	€ 669.748	€ 802.606	€ 882.457		
De Marne	€ 3.268.833	€ 1.050.546	€ 1.085.683	€ 1.132.604		
Winsum	€ 3.415.003	€ 696.879	€ 1.428.293	€ 1.289.830		
Eemsmond	€ 4.840.285	€ 1.680.110	€ 1.815.323	€ 1.344.851		
Totaal	€ 13.878.933	€ 4.097.283	€ 5.131.905	€ 4.649.742		
	AWBZ jeugd	gemeenten		gemeenten		
	%pgb 2012	PGB	ZIN	uitvoeringskosten	versterking voorliggend veld	RTA bijdrage (provinciaal)
				3%	3%	
Bedum	84,50%	€ 637.212	€ 165.394	€ 70.644	€ 70.644	€ 1.576.311
De Marne	77,50%	€ 790.433	€ 295.250	€ 98.065	€ 98.065	€ 2.282.270
Winsum	79,80%	€ 1.070.730	€ 357.563	€ 102.450	€ 102.450	€ 2.139.371
Eemsmond	85,50%	€ 1.458.840	€ 356.484	€ 145.209	€ 145.209	€ 3.091.027
Totaal		€ 3.957.215	€ 1.174.691	€ 416.368	€ 416.368	€ 9.088.979

Om de gemeentelijke budgetten te kunnen ramen is een vergelijk gemaakt met de kosten uit 2012, die tot stand zijn gekomen op basis van Vektis (tabel 1.2). Als we de kosten van de PGB uit 2012 en de beschikbare budgetten voor PGB jeugd voor 2015 vergelijken, ontstaat er voor de BMW-gemeenten een ruim tekort van € 2.5 mln euro (tabel 1.3). Dit tekort is een schatting op basis van een vergelijk van gegevens uit 2012 en beschikbare budgetten voor 2015. Pas als we inzichtelijk hebben in de daadwerkelijke aantallen PGB-houders en de hieraan gekoppelde kosten voor 2015, hebben we betere vergelijkingscijfers. De verwachting is dat we deze gegevens eind oktober 2014 hebben.

Op 2 oktober hebben de portefeuillehouders van de Groninger gemeenten aan staatsecretaris van Rijn aangegeven dat er een aanzienlijk tekort dreigt op de uitgaven voor de pgb's. De staatssecretaris heeft aangegeven dat hij wil onderzoeken of de vergelijking van de cijfers budget 2015 met de uitgaven 2012 juist is. Hij heeft aangegeven dat hij bereid is opnieuw de verdeling van de financiële middelen te willen bezien als de verdeling tot een extra financieel nadeel voor de gemeenten leidt.

Tabel 1.2: Kosten pgb Jeugdzorg BMW 2012 (afgerond)

Gemeente	Totaal	BG-I	BG-G	VTIJD	PV	Overig
Bedum	€ 1.104.000	€ 530.000	€ 290.000	€ 126.000	€ 66.000	€ 92.000
De Marne	€ 1.026.000	€ 415.000	€ 238.000	€ 135.000	€ 116.000	€ 122.000
Winsum	€ 2.017.000	€ 970.000	€ 451.000	€ 289.000	€ 172.000	€ 135.000
Eemsmond	€ 2.353.000	€ 860.000	€ 615.000	€ 302.000	€ 231.000	€ 345.000
Totaal	€ 6.500.000	€ 2.775.000	€ 1.594.000	€ 852.000	€ 585.000	€ 694.000

Bron: Vektis

Tabel 1.3: Resultaat pgb 2015 (afgerond)

Gemeente	Budgetten 2015	Kosten pgb 2012	Resultaat
Bedum	€ 637.000	€ 1.104.000	€ -467.000
De Marne	€ 790.000	€ 1.026.000	€ -236.000
Winsum	€ 1.071.000	€ 2.017.000	€ -946.000
Eemsmond	€ 1.459.000	€ 2.353.000	€ -894.000
Totaal	€ 3.957.000	€ 6.500.000	€ -2.543.000

Bron: Brief gemeenten budgetrekening RTA

In 2015 zullen we inzetten op monitoren van het nieuwe jeugdstelsel en de besteding van de budgetten. We denken na over een tussentijdse evaluatie en hoe we raad hierover kunnen informeren.

Wmo

Voor de Wmo is vanuit het rijk de volgende indeling gemaakt:

Tabel 1.4

		Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMWE
Budget nieuwe taken gemeenten	100%	1.362.211	1.699.765	1.855.277	3.897.021	8.814.274
aanv. budget wtcg en cer	10,1%					
budget sociale wijkteams	0,5%					
budget onderste. mantelzorgers	3,3%					
budget uitgaven doventolk	0,4%					
aanvullend uitvoeringsbudget begeleiding, kortd. verblijf, PV, etc.	2,0%					
	83,9%	1.142.785	1.425.965	1.556.427	3.269.285	7.394.463

Tabel 1.5

		Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMWE
	PGB%	58,86%	69,64%	58,83%	54,58%	
PGB	€	582.446	849.535	783.418	1.591.719	3.807.118
Budget zorg in natura	€	407.099	370.360	548.246	1.324.585	2.650.291
	€	989.546	1.219.896	1.331.665	2.916.305	6.457.409

Bron: Meicirculaire

Het grootste financiële risico voor de gemeenten ligt bij de PGB's. Cliënten die onder het overgangsrecht vallen kunnen niet gekort worden op hun PGB. Ondertussen laten de cijfers al tekorten zien. Daarnaast ligt er een groot risico bij Hulp in het huishouden. Het budget van de gemeenten wordt in 2015 32% gekort. In 2016 loopt dat op tot 40%

Tabel 1.6

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMWE
Pgb geraamd budget 2015	582.446	849.535	783.418	1.591.719	3.807.118
Pgb uitgaven 2012	619.272	1.304.824	878.434	2.213.468	5.015.998
	-36.826	-455.289	-95.016	-621.749	-1.208.880

Tabel 1.7

	Bedum	De Marne	Winsum	Eemsmond	BMWE
HH Geraamd budget 2012	647.365	800.471	851.249	1.737.927	4.037.012
Verwachte extra uitgaven 2015 ¹	113.294	140.082	148.968	304.138	706.482

In de gemeenten Winsum hebben we in 2014 een bedrag van € 897.756,-- beschikbaar voor hulp in het huishouden. In 2015 hebben we een bedrag van € 535.819,-- beschikbaar. De verwachting is dat we in 2015 € 149.000,-- boven het begrote bedrag uitkomen.

Communicatie

Aan inwoners moet bekend gemaakt worden waar zij na 1 januari terecht kunnen met hun ondersteuningsvragen. Ook andere partijen, zoals huisartsen en zorgverleners worden op de hoogte gebracht. Hiervoor is eerder een communicatieplan opgesteld, met daarin aandacht voor een publiekscampagne. Dit communicatieplan wordt momenteel uitgevoerd om alle inwoners van de BMW-gemeenten en andere betrokkenen te informeren over de nieuwe situatie na 1 januari 2015.

Evaluatie

In 2015 zullen we stevig moeten inzetten op monitoring van de Wmo en het nieuwe jeugdstelsel en de besteding van de budgetten. Hoe we gaan monitoren wordt in de beleidsregels nader omschreven.

Advies / Voorstel:

- De raad besluit het beleidsplan jeugdhulp BMW 2015-2018 en de Verordening jeugdhulp vast te stellen.
- De raad besluit het Wmo Beleid 2015-2018 BMW en de Verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum 2015 vast te stellen.

Uitwerkingtreding:

De Verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum 2015, de algemene toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum 2015 en de artikelsgewijze toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum 2015 treden in werking op 1 januari 2015. Tegelijkertijd is er sprake van uitwerkingtreding van de Verordening Wmo Winsum en de toelichting op de verordening Wmo Winsum.

¹ Er van uitgaande dat we door middel van resultaatgerichte aanbesteding de bezuiniging kunnen opvangen in de loop van 2015

Bijlagen:

Jeugd:

1. Beleidsplan jeugdhulp BMWWE 2015-2018
2. Verordening jeugdhulp gemeente Winsum 2015

Wmo:

1. Wmo beleid 2015-2018 BMWWE (inclusief notitie integrale toegang en beleid
persoonsgebonden budget);
2. Verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum 2015;
3. Algemene toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum 2015;
4. Artikelsgewijze toelichting verordening maatschappelijke ondersteuning Winsum
2015;

Achterliggende documenten:

Collegebesluit

Advies Wmo-adviesraden Eemsmond en Winsum + reactie hierop van colleges

Burgemeester en wethouders van Winsum,

M.A.P. Michels, burgemeester
drs. R.J. Bolt, secretaris

Agendnummer: 11

Vergadering: 2 december 2014

De raad van de gemeente Winsum;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders;

b e s l u i t :

1. het beleidsplan jeugdhulp BMW 2015-2018 en de Verordening jeugdhulp gemeente Winsum 2015 vast te stellen.
2. het Wmo Beleid 2015-2018 BMW en de Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Winsum 2015 vast te stellen

Aldus vastgesteld door de raad van de gemeente Winsum in zijn openbare vergadering van 2 december 2014

De raad voornoemd,

voorzitter,

griffier,